

Tillæg til §16a miljøgodkendelse på husdyrbruget på Hovervej 85, 6971 Spjald
30 marts 2026

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

**NATURENS
RIGE**

Ejer af husdyrbruget på

Hovervej 85

6971 Spjald

Sagsbehandler
Berith Bressendorff
Direkte telefon
9974 1781
E-post
Berith.bressendorff@rksk.dk
Dato
30. marts 2026
Sagsnummer
25-021625

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af 26. august 2019

gældende for husdyrbruget på Hovervej 85, 6971 Spjald

Virksomhedens art:

Matrikel nr.:

Betegnelse:

Tilsynsmyndighed:

Kvalitetssikret af:

Kvægbrug

5a m.fl., Hovedejerslavet, Hover

Husdyrbrug omfattet af §16 a, stk. 4 i husdyrbrugsloven

Ringkøbing-Skjern Kommune

PB og KEHK

Indholdsfortegnelse

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af 26. august 2019	1
Stamblad:	4
Oplysninger om husdyrbruget:	4
Meddelelse af tillæg til miljøgodkendelse.....	5
Baggrund og kort resumé	5
Vurdering af status som IE-husdyrbrug.....	6
Biaktiviteter	6
Afgørelsen	6
Vilkår for tillæg til miljøgodkendelsen	9
Generelt	9
Nye og renoverede stalde	9
Nye opbevaringsanlæg.....	9
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier	10
Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand	11
Beskyttelse i forhold til naboer	12
Tilsyn, kontrol og egenkontrol.....	12
Uheld og risici	13
Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	13
Ophør.....	13
Formalia	13
Lovgrundlag	13
Høring og offentliggørelse	13
Klagevejledning	14
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering	15
Miljøkonsekvensrapport.....	17
Krav til miljøkonsekvensrapport.....	17
Gennemgang af miljøkonsekvensrapport	17
Miljøvurderingen	18
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.	18
Beskrivelse af husdyrbruget.....	19
Lokalisering.....	25
Forbudszoner	25
Afstandskrav	25
Beskyttelseslinjer	26
Samlet vurdering af lokalisering.....	27

Påvirkning af landskab	27
Geologiske interesseområder	27
Større uforstyrrede landskaber	27
Bevaringsværdige landskaber	27
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab	29
Påvirkning af vilde planter og dyr	29
Ammoniak påvirkning af natur	29
Påvirkning af bilag IV-arter	34
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	36
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand	37
Påvirkning af naboer	38
Lugt	38
Støj og rystelser	41
Lys	41
Fluer og skadedyr	42
Støv	42
Transport	42
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener	42
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)	42
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen	43
Alternative løsninger	46
0-alternativ	46
Egenkontrol	47
Konklusion	47
Bilag 1: Bygningsoversigt	48
Bilag 2: Udvidelse af produktionsareal	49
Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius	50
Bilag 4: Natur	51

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på Hovervej 85 6971 Spjald
Bedriftens adresse	Hovervej 85 6971 Spjald
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten	SAGRO – Nina Laudal Jensen Birk centerpark 24, 7400 Herning Telefon: 96296642 E-mail: nlj@sagro.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer (BFE)	9995129
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16a i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgningsnr.	252613, indsendt d. 25-9-2025, ver. 1

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
3: Kalvestald	154	153	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse
Kalveplads	281	280	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse
Eksisterende staldafsnit med ændringer				
1A+B kostald	3310	90*	Flexgruppe: Alle kvæg	Sengestald med spalter (bagskyld eller ringkanal)
		1824	Flexgruppe: Alle kvæg	Sengestald med spalter (bagskyld eller ringkanal)
		558	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse
5: ny stald afsnit til køer	2033	1000*	Flexgruppe: Alle kvæg	Fast drænet gulv med skraber og ajle afløb
		300*	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse
		380	Flexgruppe: Alle kvæg	Fast drænet gulv med skraber og ajle afløb
		147	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse
Andre nye bygninger/anlæg				
Plansilo på ca. 760 m ²				

* Ny staldafsnit i de eksisterende bygninger

Overblik over flexgrupper

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen	
Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
	Heste. Dybstrøelse
	Får og geder. Dybstrøelse
Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	
Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gyllebeholder	Flydende	3640	855	Teltoverdækning

Navn	Lagertype	Størrelse (m ²)	Gødningstype	Gødningsandel i m ²
Eksisterende opbevaringslagre				
12 :Møddingsplads	Fast	125	Kvæg, heste får og geder	125
Nye opbevaringslagre				
Ny møddingsplads	Fast	83	Kvæg, heste får og geder	80

Meddelelse af tillæg til miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 25/9-2025 en ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på Hovervej 85, 6971 Spjald.

Der er den 26. august 2019 meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Hovervej 85, 6971 Spjald i henhold til husdyrbrugsloven §16a.

Kort resumé

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse omfatter en udvidelse af husdyrbrugets produktionsareal i de eksisterende bygninger, samt lovliggørelse af en ekstra sengebåserække på østsiden af den eksisterende stald og lovliggørelse af en udvidelse af plansiloen.

Der anvendes følgende virkemidler til at reducere udledninger af ammoniak:

- Teltoverdækning af gyllebeholderen på 3640 m³. (teltoverdækningen reducerer ammoniakemissionen fra beholderen med 50%, men der er kun regnet med en ammoniakreducerende effekt på 7,5% i forhold til BAT og natur)

Vurdering af status som IE-husdyrbrug

Husdyrbruget er et kvægbrug og derfor ikke et IE-husdyrbrug.

Biaktiviteter

Ingen

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed tillæg til miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 5a m fl. Hovedejerlavet, Hover beliggende på Hovervej 85, 6971 Spjald. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16a i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Tillægget omfatter ændringer på husdyrbruget i forhold til miljøgodkendelsen dateret 26. august 2019.

Tillægget til miljøgodkendelsen omfatter ændringer i de eksisterende stalde, det ansøgte ses i nedenstående tabel:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
3: Kalvestald	154	153	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse
Kalveplads	281	280	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse
Eksisterende staldafsnit med ændringer				
1A+B kostald	3310	90*	Flexgruppe: Alle kvæg	Sengestald med spalter (bagskyld eller ringkanal)
		1824	Flexgruppe: Alle kvæg	Sengestald med spalter (bagskyld eller ringkanal)
		558	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse
5: ny stald afsnit til køer	2033	1000*	Flexgruppe: Alle kvæg	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
		300*	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse
		380	Flexgruppe: Alle kvæg	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
		147	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse

* Ny staldafsnit i de eksisterende bygninger

Samt en lovliggørelse af udvidelsen af plansiloen vest for det allerede godkendte:

Andre nye bygninger/anlæg
Plansilo på ca. 760 m ²

Derudover godkendes der en ny møddingsplads:

Navn	Lagertype	Størrelse (m ²)	Gødningstype	Gødningsandel i m ²
Nye opbevaringslagre				
Ny møddingsplads	Fast	83	Kvæg, heste får og geder	80

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler endvidere dispensation fra afstandskrav til naboskel jf. § 8, stk. 1, nr. 7 i Lovbekendtgørelse om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. til den nye plansilo. Dispensationen meddeles i henhold til § 9, stk. 3 i Lovbekendtgørelse om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Den nye plansilo må placeres i en afstand af om fra naboskel, hvilket vil sige i skel.

Afgørelse om tillæg til miljøgodkendelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 252613, indsendt den 25-9-2025, version 1.

Afgørelsen om tillæg til miljøgodkendelse af husdyrbruget på Hovervej 85, 6971 Spjald meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, samt supplerende oplysninger, indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen med mindre vilkårene i miljøgodkendelsen dateret den 26 august 2019 og dette tillæg samt generel lovgivning stiller skærpede krav.

Følgende vilkår fra den oprindelige miljøgodkendelse dateret den 26. august 2019 falder bort/erstattes af nye vilkår i tillægget.

Vilkår 13 + 14 – vedr. godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at tillægget til miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoeportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for tillæg til miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i dette tillæg til miljøgodkendelse. Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af tillægget til miljøgodkendelsen.
- 2) Godkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis godkendelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Godkendelsen anses som udnyttet, når byggeriet er gennemført, eller når det godkendte forhold faktisk er realiseret. Se desuden afsnittet om udnyttelse, kontinuitet og revurdering under *Formalia*.
- 4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 5) Ændringer i drift, indretning eller bygninger skal anmeldes til kommunen, inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om ændringerne kan ske inden for denne godkendelses rammer.

Nye og renoverede stalde

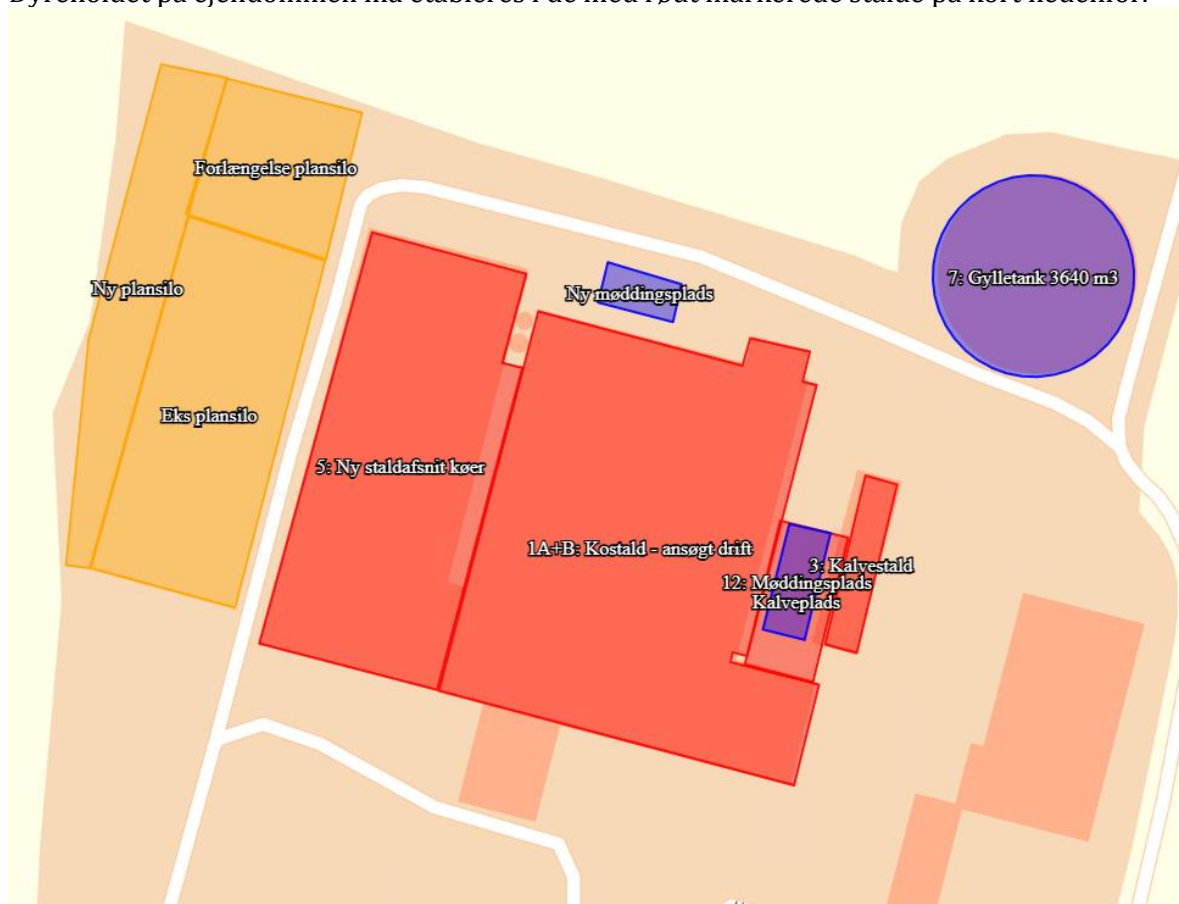
- 6) Stald 1 A+B må udvides med 90 m² produktionsareal med sengestald med spalter(bagskyld eller ringkanal) til flexgruppen alle kvæg.
- 7) Stald 5 må udvides med 1000 m² produktionsareal med fast drænet gulv med skraber og ajleaffløb til flexgruppen alle kvæg og 300 m² produktionsareal med dybstrøelse til flexgruppe alle kvæg, heste, får og geder
- 8) Byggeriet skal tilpasses det eksisterende byggeri og det omgivende landskab. Der skal anvendes ikke-reflekterende materialer i afdæmpede farvenuancer.

Nye opbevaringsanlæg

- 9) Der må opføres en ny møddingsplads på 83 m² med en gødningsandel på 80 m².
- 10) Plansiloen må udvides med 760 m² og må placeres ud til naboskel.

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

11) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.

12) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
3: Kalvestald	154	153	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse
Kalveplads	281	280	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse
Eksisterende staldafsnit med ændringer				
1A+B kostald	3310	90*	Flexgruppe: Alle kvæg	Sengestald med spalter (bagskyld eller ringkanal)
		1824	Flexgruppe: Alle kvæg	Sengestald med spalter (bagskyld eller ringkanal)
		558	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse
	2033	1000*	Flexgruppe: Alle kvæg	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb

5: ny stald afsnit til køer	300*	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse
	380	Flexgruppe: Alle kvæg	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
	147	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse

* Ny staldafsnit i de eksisterende bygninger

- 13) På husdyrbruget skal der anvendes teknologier til reduktion af ammoniakemission som angivet i tabellen nedenfor.

Enhed	Miljøteknologi	Anvendt Effekt NH ₃ -N %
Gylletank på 3640 m ³	Teltoverdækning	7,5 %

- 14) Miljøteknologierne skal drives som anført i tabellen nedenfor.

Enhed	Driftsvilkår teltoverdækning
Teltoverdækning	Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Det kan accepteres, at teltoverdækningen står åben i forbindelse med tømning og udbringning i en sammenhængende periode når der køres gylle ud. Umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel skal teltoverdækningen lukkes. Skader på den faste overdækning skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der inden to hverdage efter skadens opståen indgås aftale om reparation. Kommunen underrettes straks herom. Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dykket indløb, eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb. Påfyldning i gyllebeholderen via lastbil skal ske via fyldestuds: Flydelag må ikke brydes i forbindelse med påfyldning.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

- 15) Der skal til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand træffes foranstaltninger som anført i tabellen nedenfor.

Udsprinkling	Udsprinkling skal ske i henhold til Landbrugets Byggeblad (103.09-05 om udsprinkling af ensilagesaft og restvand) og størrelsen for opsamlingsbeholder, skal tilsvarende være i overensstemmelse med byggebladet
--------------	--

Vask af maskiner	Vask af landbrugsmaskiner og husdyrtransporter skal ske på vaskeplads med fast bund og bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.
Rengøring af arealer	Affald, foderrester, gødningsspild mv. skal fjernes fra befæstede arealer, som har afledning af overfladevand til nedsivning eller recipient.
Vedligeholdelse af anlæg	Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af spildevand, restvand og saftafløb, skal altid være i driftsklar stand. Ændret håndtering af spildevand, restvand og saftafløb skal anmeldes til kommunen.
Håndtering af gylle	Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles. Påfyldning af gyllevogne skal ske med vognmonteret pumpe, der har returløb til tanken eller på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.
Kompost- og ensilageopbevaring	Ved etablering af kompost og ensilage i markstakke skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.
Oplag af olie og medicin	Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus. Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening. Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.
Affald	Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til en hver tid gældende affaldsregulativ.

Beskyttelse i forhold til naboer

Der er stillet vilkår i forhold til håndtering af fluer og skadedyr, lugt, støj, støv, lys, transportere og døde dyr i miljøgodkendelsen dateret den 26. august 2019. Disse vilkår er stadig gældende.

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

Der er stillet vilkår i forhold til tilsyn, kontrol og egenkontrol i miljøgodkendelsen dateret den 26. august 2019.

Uheld og risici

Der er stillet vilkår i forhold til beredskabsplan og forhold omkring driftsuheld i miljøgodkendelsen dateret den 26. august 2019.

Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 16) Gyllebeholderen skal til enhver tid være forsynet med teltoverdækning, så det sikres at BAT er overholdt. Dette gælder også selv om der kun regnes med 7,5 % reduktions af ammoniakemission fra gyllebeholderen.

Ophør

Der er stillet vilkår omkring ophør i miljøgodkendelsen dateret den 26. august 2019

Formalia

Lovgrundlag

Tillægget til miljøgodkendelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet, habitatdirektivet samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Tillægget til miljøgodkendelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for tillægget til miljøgodkendelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2025-2037
- Husdyrbrugloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1065 af 21. august 2025.
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 1089 af 16. oktober 2024.
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 2243 af 29. november 2021 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning nr. 931 af 16. juli 2024 (gødningsanvendelsesbekendtgørelse).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 927 af 28. juni 2024 (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1098 af 21. august 2023
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2512 af 10. december 2021 (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen)

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Udkastet til tillægget til miljøgodkendelsen har været i 2 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 9. marts 2026 til 23. marts 2026.

Naboer: Ejere og beboer af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 506 meter. Konsekvenszonen er angivet til 506 meter, men geneafstanden til byzone er 540,6 meter og dermed længere end konsekvenszonen. Derfor foretages der nabohøring indenfor en afstand af 540,6 meter fra husdyrbruget.

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at udvidelser på anlæggene generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i den matrikel, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om tillægget til miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 30. marts 2026 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over tillægget til miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af tillægget til miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 27. april 2026.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevareklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En godkendelse efter § 16a i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en godkendelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet miljøgodkendelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

På vegne af Ringkøbing-Skjern Kommune

Berith Bressendorff
Miljømedarbejder
Natur, Land og Vand
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til tillæg til miljøgodkendelse er sendt til:

- Ansøger: Ejer af husdyrbruget på Hovervej 85, 6971 Spjald

- Konsulent: Nina Laudal Jensen, SAGRO, e-mail: nlj@sagro.dk
- Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 540,6 meter
- Matrikulære naboer til matrikel nr. 5a, Hovedejerlavet, Hover

Kopi af tillæg til miljøgodkendelsen er sendt til:

- SAGRO. Konsulent Nina Laudal Jensen, e-mail: nlj@sagro.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, e-mail: husdyr@rgo.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, e-mail: stps@stps.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, e-mail: formand@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: Ringkoebing-skjern@friluftsraadet.dk og lokalraad@friluftsraadet.dk

Miljøkonsekvensrapport

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen omfatte en miljøkonsekvensrapport, idet der er tale om en ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 4, i husdyrbrugloven.

Krav til miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapporten skal mindst omfatte:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om
 - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender
 - b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet
 - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og
 - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1, og tillige oplysninger om foranstaltninger ved ophør, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.

- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Ansøger skal ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger.

Ansøgers oplysninger i miljøkonsekvensrapporten, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Gennemgang af miljøkonsekvensrapport

Ringkøbing-Skjern Kommune skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen gennemgå miljøkonsekvensrapporten med inddragelse af den fornødne ekspertise og kan i fornødent omfang indhente yderligere oplysninger fra ansøger til opfyldelse af kravene.

Miljøkonsekvensrapport, ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk, BAT-redegørelse og beredskabsplan er gennemgået, og der er indhentet supplerende oplysninger.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at ansøger og dennes konsulent har leveret tilstrækkelige oplysninger til, at der kan gennemføres en miljøvurdering af det ansøgte.

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved godkendelse efter §16a i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring kan have væsentlig miljøpåvirkning, især i forhold til:

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Vurderingen skal omfatte alle godkendte, tilladte eller anmeldte ændringer af husdyrbruget inden for de seneste 8 år.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen omfatter indretning af produktionsareal i en eksisterende bygning, lovliggørelse af en ekstra sengebåserække på østsiden af den eksisterende stald og en lovliggørelse af en plansilo vest for de allerede godkendte.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de nye bygninger er en naturlig udvidelse af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Beskrivelse af husdyrbruget

Ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
3: Kalvestald	154	Naturlig ventilation	3 m	(#816394) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	153
5: Ny staldafsnit køer	2033	Naturlig ventilation	3 m	(#818262) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1000
				(#816418) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	300
				(#816398) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	380
				(#816397) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	147
Kalveplads	281	Naturlig ventilation	3 m	(#816400) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	280
				(#816417) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	90
1A+B: Kostald - ansøgt drift	3310	Naturlig ventilation	3 m	(#816408) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	1824
				(#816406) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	558
Sum						4732

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m²)
Nudrift						
1A+B: Kostald	3169	Naturlig ventilation	3 m	(#816385) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	558
				(#816384) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	1824
3: Kalvestald	154	Naturlig ventilation	3 m	(#816413) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	153
5: Ny staldafsnit køer	2033	Naturlig ventilation	3 m	(#816415) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	147
				(#816414) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleaffløb	0	380
Kalveplads	281	Naturlig ventilation	3 m	(#816416) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	280
Sum						3342
8 års drift						
1A+B: Kostald	3169	Naturlig ventilation	3 m	(#816389) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1815
				(#816387) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	432
3: Kalvestald	154	Naturlig ventilation	3 m	(#818261) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	85
5: Ny staldafsnit køer	2033	Naturlig ventilation	3 m	(#818260) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	60
				(#818259) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleaffløb	0	380
Sum						2772

Definition af produktionsareal:

Produktionsareal er defineret som det areal i et fast placeret husdyranlæg, hvor dyrene opholder sig og har mulighed for at afsætte gødning.

Det vil sige, at områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte, ikke medregnes som produktionsareal.

Ansøger oplyser:

Bygning 1. Kostald Der søges om lovliggørelse af en ny sengerække, etableret på østsiden af stalden. Der ansøges om 90 m² nyt produktionsareal (sengestald med spalter).

Bygning 9. Gyllebeholder

Der er etableret telt på gyllebeholderen. Af den teknologiske effekt er 7,5 % udnyttet for at overholde BAT-kravet. Det ansøges, at den resterende effekt kan anvendes i forbindelse med en eventuel senere udvidelse.

Bygning 10. Ny møddingsplads

Der søges om en gødningsandel på 80 m²

Bygning 11. Ny plansilo. Der søges om lovliggørelse af denne. Den er placeret i skel og derfor søges der om dispensation for afstandskrav til naboskel. Den har et areal på ca. 760 m².

Kommunens vurdering

Ansøgt drift

Med nærværende ansøgning om tillæg til miljøgodkendelsen søges der om:

- lovliggørelse af en plansilo vest for de allerede godkendte,
- lovliggørelse af en ekstra sengebåserække på østsiden af den eksisterende stald.
- en ny møddingsplads på 83 m².

Derudover søges der om udvidelse i bygning 5, således at der inden for de næste 6 år kan etableres sengestald med fast drænet gulv samt dybstrøelse i den del, der endnu ikke er inddraget til dyr.

Nudrift og 8-årsdrift

Der foreligger en miljøgodkendelse af 26. august 2019. I denne blev der ansøgt om opførelse af en mindre tilbygning med henblik på at kunne indsætte en ekstra malkerobot. Samtidig blev der ansøgt om mindre ændringer i staldens indretning samt en udvidelse af produktionsarealet. Endvidere blev der ansøgt om opførelse af en tilbygning til kalvestald med tilhørende fast plads til opstilling af kalvehytter. Endelig omfattede ansøgningen en forlængelse af plansiloanlægget.

Godkendelsen fra 2019 er delvist udnyttet. Robothuset, tilbygningen til kalvestald, den faste plads til kalvehytter samt forlængelsen af plansiloanlægget er etableret. Udvidelsen af produktionsarealet i bygning 5 er derimod kun delvist udnyttet. Der blev ansøgt om 226 m² ekstra dybstrøelses-areal, men kun 87 m² af dette er etableret.

Produktioner med miljøteknologi

Ud over det valgte staldsystem anvendes der ikke yderligere miljøteknologi i produktionen for at overholde kravene.

Gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
12: Møddingsplads	Fast				125
7: Gylletank 3640 m3	Flydende				855
Ny møddingsplads	Fast				83
Nudrift					
12: Møddingsplads	Fast				125
7: Gylletank 3640 m3	Flydende				855
8 års drift					
12: Møddingsplads	Fast				125
7: Gylletank 3640 m3	Flydende				855

Der opføres en ny møddingsplads på 83 m² nord for stald 1 A +B, hvor gødningsandelen er 80 m².

Gødningsandele			
Lagernavn	Gødningstype	Øvrige oplysninger	Areal (m ²)
Ansøgt drift			
12: Møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder		125
Ny møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder		80
Nudrift			
12: Møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder		125
8 års drift			
12: Møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder		125

Opbevaringsanlæg med miljøteknologi

Opbevaringslagre med miljøteknologi		
Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
7: Gylletank 3640 m3	Overdækning	7,5
Nudrift - Ingen data		
8 års drift - Ingen data		

I forbindelse med dette tillæg til miljøgodkendelsen sættes der teltoverdækning på den eksisterende gyllebeholder. Dette reducerer ammoniakemissionen fra gyllebeholderen med 50 %, hvoraf de 7,5 % anvendes til at overholde kravene til BAT.

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Ansøger oplyser:

Opbevaringskapaciteten opfyldes da gyllen afhentes af biogas og afsættes til naboen som står for markdriften.

Kommunens vurdering

Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 mdr.

Ansøger har redegjort for, at der er tilstrækkeligt opbevaringskap. til rådighed for ejendommen til at overholde de gældende regler i forhold til de ændringer der foretages på ejendommen.

Lokalisering

Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Nærmeste afstand målt fra nybyggeri/bygning, hvor ændringen eller udvidelsen sker
By – og sommerhuszoner	50 meter	Mere end 50 meter
Lokalplanområder	50 meter	Mere end 50 meter
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	Mere end 50 meter
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	Mere end 10 meter

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er intet nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne.

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen med mindre der sker ændringer der medfører forøget forurening.

Type	Afstandskrav (m)	Overholdt ja/nej
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	ja
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	ja
Vandløb, dræn og søer * ¹	15	ja
Offentlig vej, privat fællesvej	15	ja
Levnedsmiddelvirksomhed	25	ja
Beboelse på samme ejendom * ²	15	ja

Naboskel	30	Nej, den nye plansilo er bygget i skel.
----------	----	---

*¹ Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

*² Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Dog med undtagelse af §8stk. stk. 1, nr. 7 afstand til naboskel på 30 meter.

Der kan dispenseres fra dette afstandskrav, hvis det kan sikres med vilkår, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener.

Udvidelsen af ensilagepladsen ligger i naboskel, hvilket betyder at afstandskravet til naboskel på 30 meter ikke kan opretholdes. Fra udvidelsen af ensilagepladsen og til naboskel er der 0 meter.

Placeringen af plansiloanlægget er begrænset af de eksisterende staldbygninger mod den ene side og naboskel mod den anden. En alternativ placering, hvor afstandskravet kan overholdes, vurderes ikke at være mulig. Mod nord vanskeliggøres en udvidelse endvidere af terrænforholdene, idet der er en skrænt.

På den anden side af naboskellet er der almindelige marker i drift. Der er beplantning i naboskellet, som gør at ensilagepladsen er afskærmet i forhold til nabomatriklen. Ejeren af nabomatriklen er vidende om at denne udvidelse af ensilagepladsen er foretaget. Udvidelsen af ensilagepladsen er placeret i tilknytning til den allerede godkendte ensilageplads, som består af to plansiloer.

På den baggrund er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener ved at reducere afstandskravet.

I henhold til §9, stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug meddeles der derfor i dette tillæg til miljøgodkendelse dispensation til et reduceret afstandskrav til 0 meter fra den nye udvidelse af ensilagepladsen til naboskel.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, med undtagelse af afstandskravet til naboskel, der meddeles dispensation til, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		x	Skove		x
Strand		x	Fortidsminder		x
Søer		x	Kirker	x	
Vandløb		x			

Ejendommen ligger indenfor kirkezone 3. Indenfor kirkezone 3 skal de kirkelige myndigheder høres, hvis der er byggeri over 12,5 meter i højden. Den største udvidelse sker i en allerede eksisterende bygning. Den ekstra sengebåserække på østsiden af stalden vil ikke have en højde på 12,5 meter, det samme gælder kanterne på den nye plansilo.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt (der er givet dispensation i forhold til afstanden til naboskel) og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som værdifulde kulturmiljøer.

Geologiske interesseområder

Husdyrbrugets anlæg er beliggende inden for det geologiske interesseområde Skovbjerg Bakkeø. Der er vigtigt at de geologiske landskabsformer, deres indbyrdes overgang og sammenhænge fremtræder klart i landskabet. Den nye plansilo og den ekstra sengerække i stad 1 er placeret i tilknytning til eksisterende bygninger, derudover laves der ændringer i de eksisterende bygninger og det vurderes ikke at være i strid med kommuneplanen.

Større uforstyrrede landskaber

Husdyrbruget ligger inden for et større uforstyrret landskab. Målsætningen for et større uforstyrret landskab er at landskabet så vidt muligt skal friholdes for nye større tekniske anlæg, som veje, master, større virksomheder, byudvikling mv., der kan have en stor syns- og støj-mæssig indvirkning på omgivelserne. Landbrugsbyggeri vurderes som udgangspunkt ikke at være et større teknisk anlæg.

Bevaringsværdige landskaber

Bevaringsværdige landskaber er landskaber, der er særligt karakteristiske på grund af deres naturgrundlag (terræn, jordtype med videre), kulturgrundlag (byggeri, skov landbrug med videre) eller rumlige og visuelle fremtoning. Husdyrbrugets anlæg ligger inden for et bevaringsværdigt landskab, hvor etableringer og tilpasninger af byggeri og anlæg samt ændringer i arealanvendelsen så vidt muligt ske under hensyntagen til landskabets karakteristika.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget ligger indenfor landskabsområdet Skovbjerg Bakkeø Plantagelandskab.

Landskabsområdet er kendetegnet af et højtliggende og bakket terræn. Store smeltevandsdale løber parallelt i øst-vestlig retning og skaber tværgående dalstrøg.

De store plantager og heder udgør sammen med små dyrkede marker og smeltevandsdale de bærende karaktertræk. Plantagerne og hederne ligger samlet i to store enheder og er adskilt af opdyrkede områder omkring ådalene.

Plantager og hegn er en central del af bevoksningen i landskabsområdet. Bebyggelsen består af gårde og landsbyer langs ådalene. I ådalene findes afgræssede enge, mens marker ses i områderne uden for plantager og ådale. Fra Omme Bakker og flere steder nord for Hover Ådal opleves vidtrækkende udsigter til de omgivende landskabsområder mod syd. I hovedparten af landskabet er udsigterne dog begrænset af terræn, hegn og plantager, der skaber lukkede rum.

Retningslinjer for landbrugsbyggeri:

Nyt landbrugsbyggeri kan etableres i lille til middelstor skala og skal placeres i tilknytning til eksisterende byggeri. Andet middelstort byggeri kan indpasses i de dele af landskabet, der er præget af en middelstor skala. Det er dog med forbehold for en konkret vurdering.

Det er væsentligt, at der tages hensyn til den samlede bygningsmasses visuelle udtryk, placering i terrænet, og at nyt byggeri tilpasses det eksisterende, så det samlet fremstår ensartet og harmonisk i landskabsbilledet.

Afskærmning ved hjælp af bevoksning bør tage udgangspunkt i eksisterende hegnstrukturer samt øvrige beplantning. Ny beplantning bør understøtte hegnstrukturerne og beplantning omkring landbrugsbyggerier. I områder præget af hede og plantage bør der ikke opføres byggeri, da det ikke er foreneligt med landskabsområdets karakter eller visuelle sammenhænge. Dette gælder også for ådalene og de oplevelsesrige landskaber, hvor landbrugsbyggeri ikke passer ind i skala og karakter.

Bygningsbeskrivelse

Stald 1 udvides med en sengerække, hvilket sker mellem de eksisterende bygninger og der lovliggøres en ekstra plansilo i forlængelse af den eksisterende plansilo og en ny møddingsplads. De andre udvidelser af produktionsarealet sker i de eksisterende bygninger. Ejendommen vil fremstå som en samlet enhed efter udvidelsen.

Der skabes sammenhæng mellem nye og gamle bygninger ved at arbejde med en gennemgående farveholdning og materialevalg. Udvidelsen med en ekstra sengerække i stald 1 sker som en tilbygning. Udvidelsen vil blive opført i lignende materialer og farvevalg som de eksisterende bygninger.

De bygningsmæssige udvidelser er begrænset, og da den primære udvidelse af produktionsarealer vil ske i de eksisterende bygninger vil ejendommen ikke fremstå væsentlig ændret.

Beplantning:

Landskabet er et åbent/lukket landbrugslandskab, hvor mange læhegn, punktbeplantninger og skovbevoksninger adskiller marker og den spredte bebyggelse i området ligger i forbindelse med eksisterende beplantning (som øer på en flade). Ejendommen er delvis skjult af læhegn eller lignende.

Beplantning udgør et betydningsfuldt element ved at relatere et bygningsanlæg til landskabet og visuelt binde det til jorderoverfladen og skabe et harmonisk anlæg.

Især beplantningen op til og omkring bygningerne har betydning for helhedsbilledet i forhold til omgivelser og landskabet. Sammen med stillingtagen til materialer og farver er beplantning vigtigt for staldanlægs miljø ude og inde samt for den visuelle opfattelse af byggeriet i sig selv og i tilknytning til dets omgivelser.

Af hensyn til landskabets nuværende udseende og beplantningsstrukturer omkring husdyrbrugets anlæg bør beplantning omkring anlægget bevares. Med dette tillæg til miljøgodkendelse forlænges

ensilagepladsen og der laves mindre tilbygninger til eksisterende byggeri. Idet ejendommen allerede er omkranset af eksisterende læhegn, vil denne udvidelse ikke medføre krav om yderligere beplantning.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk. 1, nr. 1 heder og overdrev inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder (mindre end 10 ha), overdrev (mindre end 2,5 ha) og moser, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år): 8-års drift	Totaldeposition (kg N/ha/år): Nudrift:	
Kat 1 skov	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1

Kat 1 skov - Naturområde (kategori 1)		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny plansilo	1778
Staldbygning	5: Ny staldfafsnit køer	1806
Gødningslager	7: Gylletank 3640 m3	1803

Det nærmeste Kategori 1-Naturområde ligger ca. 1,8 km nord de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er ege-blandskov og er en kortlagt naturtype (9160). Området er en del af habitatområde Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø.

En beregning af ammoniakdepositionen til naturområdet viser, at totaldepositionen til naturområdet fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,1 kg N pr ha. pr. år.

Da den totale ammoniakbelastning fra det samlede ansøgte anlæg på kategori 1 naturområdet ligger under 0,2 kg N pr. ha. år, er det ikke påkrævet, at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug. Beskyttelsesniveauet for det konkrete naturområde er overholdt ifølge beregningerne fra ansøgningen.

Den ansøgte drift af anlægget, vurderes ikke at ville påvirke det pågældende habitatområde og dets udpegningsgrundlag på en måde, der hindrer målopfyldelse for habitatområdet, og det kan ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af området, selv om beskyttelsesniveauet er overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år): 8-års drift	Nudrift:	Totaldeposition (kg N/ha/år):
Kar 2 hede a	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1

Kar 2 hede a - Naturområde (kategori 2)		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny plansilo	1537
Staldbygning	5: Ny staldfafsnit køer	1571
Gødningslager	Ny møddingsplads	1620

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år): 8-års drift	Nudrift:	Totaldeposition (kg N/ha/år):
Kat 2 hede b	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1

Kat 2 hede b - Naturområde (kategori 2)		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny plansilo	1653
Staldbygning	5: Ny staldfafsnit køer	1675
Gødningslager	Ny møddingsplads	1750

De nærmeste Kategori 2 områder ligger ca. 1,5 km og 1,6 km vest fra de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområderne er heder på over 10 ha (Se Bilag 4).

En beregning af ammoniakdepositionen til området viser, at totaldepositionen til området fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,1 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 2-Natur er fastsat til en samlet belastning fra husdyrbruget på maksimalt 1,0 kg N/ha/år. Da totalbelastningen af naturområdet vil ligge under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet til det konkrete naturområde overholdt.

Der ligger ikke flere kategori 2 naturområde inden for 3 km.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 2 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 2 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret heder, moser, enge, søer, overdrev og potentielt ammoniak følsomme skove. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Kategori 3 naturområder

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Kat 3 mose b	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,3
Kat 3 overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,4
Kat 3 mose a	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,2	0,7
Kat 3 hede a	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,6	0,4	1,5

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

§ 3 naturområder og potentiel ammoniakfølsom skov

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
§ 3 sø b	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,5	0,4	1,7
§ 3 sø a	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,6	0,5	1,8
§ 3 eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,3	0,2	0,8
Pot skov b	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,7
Pot skov a	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2

Beskyttelsesniveauet for §3-naturen er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til §3-natur.

Ammoniakfølsomme skove:

Der er registreret potentielt ammoniakfølsom skov – naturligt lysåbent tilgroet areal inden for 1.000 meter fra husdyrbruget. Ammoniakfølsomme naturligt tilgroet lysåbne skove, er skove, der er vokset op af sig selv på et naturareal fx tidligere hede, mose eller overdrev. Dette bygger på en analyse af § 3 beskyttede arealer, med et trækrone dække på ned til 10-20 %. Der er beregnet en merbelastning med ammoniak til skoven på 0,1 kg N /ha/år.

Idet merbelastningen ligger under 1 kg N/ha/år, vurderer kommunen, at projektet ikke vil medføre en ændring af skovens tilstand.

Øvrig natur omkring anlægget:

Inden for 300 meter fra staldanlægget forekommer derudover vandhuller og enge, som ikke er Kategori 3-Natur, men § 3-beskyttet natur.

Ferske enge er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 om forbud mod tilstandsændringer. Ferske enge omfatter både naturenge og kulturenge. Det betyder, at en aktivitet, som vil medføre en tilstandsændring af en § 3-beskyttet eng, som udgangspunkt ikke kan tillades uden dispensation. Enge kan være mere eller mindre påvirket af gødning fra græssende dyr og overfladeafstrømning, samt påvirkning fra nærliggende marker i omdrift. Det medfører, at mange enge er næringsberigede og kun få enge er moderat næringsfattige. DCE angiver en generel tålegrænse for enge mellem 15-25 kg N pr. ha/år. For deciderede kulturenge, kan tålegrænsen efter en konkret vurdering være højere. Mange enge er påvirkede af ammoniakdeposition og overfladeafstrømning og er derfor næringsberigede. Andre enge er naturenge med lav kvælstofpåvirkning.

I henhold til § 4 i naturbeskyttelsesloven må der ikke i beskyttede enge foretages sprøjtning, gødsning, omlægning eller særskilt jordbehandling, jordforbedring, såning eller plantning uden dispensation.

Der er beregnet en merbelastning med ammoniak på 0,3 kg N/ha/år til engen. Idet merbelastningen ligger under 1,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen, at merbelastningen er så minimal, at den ikke vil medføre biologiske ændringer af naturtypens tilstand.

Søer og vandhuller over 100 m² er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod tilstandsændringer. Søer og vandhuller påvirkes af tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende markområder i omdrift. Udgravning og oprensning af søer og vandhuller er som udgangspunkt ikke tilladt uden en dispensation. Det samme gælder aktiviteter, som vil ændre vandhullets vandstand.

De fleste vandhuller beliggende i agerlandet er næringspåvirkede i større eller mindre grad gennem diffus tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende marker i omdrift. Det betyder, at de fleste vandhuller er eutrofe, bortset fra enkelte vandhuller, som ligger sammen med heder eller i skovområder, hvor de ikke påvirkes med næringsstoffer.

Idet vandhullerne ligger omgivet af marker i omdrift, er det kommunens vurdering, at vandhullerne er næringspåvirket. Ammoniakpåvirkningen fra luften vil være af uvæsentlig betydning for vandhullerne, idet bidraget fra markerne er væsentligt større end det der afsættes fra luften.

Der er beregnet en merbelastning med ammoniak på maks 0,6 kg N/ha/år til vandhullet. Idet merbelastningen ligger under 1,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen, at merbelastningen er så minimal, at den ikke vil medføre biologiske ændringer af naturtypens tilstand.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arterne lever ofte i områder, som i forvejen er beskyttet - f.eks. områder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3. Men i mange tilfælde kan arternes levesteder dog også ligge i eller umiddelbart op til dyrkede marker.

På arealer, der er yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, er det lodsejerens eller brugerens ansvar at disse ikke beskadiges eller ødelægges. Det gælder også for aktiviteter, der normalt ikke kræver tilladelse, f.eks. almindelig landbrugsdrift.

Yngleområder indeholder områder, som er nødvendige for:

- Parring og kurtisering
- Redebygning, hulebygning, fødsel eller æglægning

- Opvækst af unger

Eksempler på yngleområder er padders ynglevandhuller og odderens hule.

Yngleområder dækker også nærliggende arealer, som afkommet er afhængig af.

Rasteområder er områder, hvor dyrene hviler og som er vigtige for at sikre overlevelsen af enkelte dyr eller bestande, hvor dyrene:

- Opholder sig for at hvile, sove eller overvintre (dvale)
- Opholder sig i skjul i større flokke
- Opholder sig for at opfylde vigtige livsfunktioner, som for eksempel solbadning

(for vekselvarmende dyr).

Rasteområder kan være træer, som flagermus benytter til vinterhi eller de solvendte skrænter og diger, som markfirbenet bruger til solbadning.

Følgende arter er registreret i Ringkøbing-Skjern Kommune og de kan derfor forekomme på egnede lokaliteter:

Markfirben – Lever ofte i beskyttede sten- eller jorddiger og holder til på solrige skrån timer. Ofte på steder med bar, løs og sandet jord, eksempelvis heder, klitter, overdrev og råstofgrave. Markfirbenet benytter linjeformede terrænelementer som vejrabatter, skovbryn, levende hegn og stengærder som spredningskorridor.

Strandtudse – Forekommer ofte kystnært. Arten yngler i helt lysåbne, helst tidvise vandsamlinger, og tåler en vis saltindhold i vandet. Som rasteområde kræver strandtuds en åbne partier med enten ingen eller meget lav vegetation, typisk enge, strandenge og vegetationsfattige klippekyster.

Spidssnudet frø – Yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Arten er afhængig af, at der nær yngleområdet findes gode levesteder på land, eksempelvis enge og moser. Et yngle- eller rasteområde for padder skal betragtes som et netværk af vandhuller med tilknyttede arealer. Arternes overlevelse og udbredelse sikres ved, at der kan vandles fra et vandhul til et andet.

Grøn kølle guldsmed – Forekommer udelukkende i et mindre antal jyske vandløbssystemer, herunder Skjern Å. Den holder til på solåbne strækninger med hurtigstrømmende, rent og iltrigt vand.

Grøn mosaik guldsmed – Yngler kun i søer, damme og kanaler med forekomst af krebseklo. Yngleområderne ligger ofte i skov og er solbeskinnede. Arten benytter også småsøer i det åbne land. Yngle vandene må hverken være for næringsfattige eller for næringsrige. Rasteområderne er skovlysninger og skovbryn.

Stor kærguldsmed – Arten yngler i mindre, næringsfattige, brunvandede søer ofte omgivet af hængesæk / højmoser. Den foretrækker beskyttet beliggende lokaliteter med både sol og læ. Dog ses den også i fritliggende vandhuller, men ikke hvor der er skygge. Rasteområderne er steder med både sol og læ, som oftest skovbryn eller lysåbne skovveje.

Flagermus, herunder oftest sydflagermus og vandflagermus, men det kan også være andre arter – Yngle- og rasteområder for flagermus er gamle hule træer, bygninger med hulrum og god

tilflyvningsadgang udefra. Når arterne spreder sig eller søger føde benytter de ledelinjer i landskabet. Det kan være levende hegn, skovbryn eller vandløb.

Odder – Foretrækker at leve i beskyttede og uforstyrrede vandløb, men kan findes i alle større vandløbssystemer i Jylland. Den forekommer dog også tæt på menneskelig bebyggelse, hvor den er nataktiv. Det der er karakteristisk for yngle- og rasteområdet er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskove, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet.

Ulv - Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af krondyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.

Bæver – Er et nataktivt dyr, som altid lever i tilknytning til ferskvand. Bæverens bo er som regel en hytte på vandløbsbredden, men kan også være gravet ind i bredden. Arten blev genindført i Danmark i 1999 og er under udbredelse. Formålet er at skabe natur, der giver bedre levevilkår for mange truede plante- og dyrearter.

Aktuelle observationer og registreringer:

På godkendelsestidspunktet for dette tillæg til miljøgodkendelse foreligger ingen aktuelle registreringer af bilag IV-arter for den pågældende lokalitet.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal, og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i godkendelser og tilladelser efter [§§ 16 a](#) og [16 b](#) i husdyrbrugsloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., indrettes således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand.

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg

Der sker ingen ændringer i forhold til gødningsopbevaringsanlæg, der henvises til miljøgodkendelsen dateret den 26. august 2019.

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg

I forbindelse med dette tillæg godkendes udvidelsen af plansiloen med. Restvandet fra plansiloen opsamles og udsprinkles. Der vil blive etableret et overløb fra samletanken til gyllebeholderen, så restvandet kan ledes dertil, når udsprinkling ikke er mulig.

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Hovervej 85, 6971 Spjald er samlet i nedenstående tabel.

Møddings- og ensilagesaft
Definition og krav: På møddingspladser og ensilagepladser skal regnvand, som falder på pladserne og væske der løber fra saftgivende ensilage og fast gødning opsamles i en godkendt beholder og udbringes efter samme regler som gylle og fast gødning. Håndtering på husdyrbruget: Saftafløb fra ensilagesilo ledes til gylletanken Saft fra møddingspladsen ledes til gylletank
Restvand
Definition og krav: Væske fra ensilageopbevaringsanlæg med ikke-saftgivende ensilage og væske, der udelukkende er opsamlet fra ensilageopbevaringsanlæg senere end 1 måned fra ilægning af saftgivende ensilage. Restvand kan udspinkles på landbrugsarealer med en afgrøde. Betingelserne i landbrugets byggeblad om udspinkling af ensilagesaft og restvand skal være opfyldt. Håndtering på husdyrbruget: I dag udspinkles restvand fra plansiloanlægget. Der vil blive etableret et overløb fra samletanken til gyllebeholderen, så restvandet kan ledes dertil, når udspinkling ikke er mulig.

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Der sker ingen ændringer og der henvises til miljøgodkendelsen dateret den 26. august 2019.

Påvirkning af grundvand

Der sker ingen ændringer i forhold til påvirkningen af grundvandet, der henvises til miljøgodkendelsen dateret den 26. august 2019.

Håndtering og opbevaring af affald

Ejendommens håndtering af affald beskrives i miljøgodkendelsen dateret den 26. august 2019. Der sker ikke nogle ændringer på dette i forbindelse med dette tillæg

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Der henvises til miljøgodkendelsen dateret den 26. august 2019, hvor der er stillet vilkår til at ejendommens beredskabsplan/driftsforskrifter til hver en tid skal være ajourført.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:

- Boligformål
 - Blandet bolig og erhvervsformål
 - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret.

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger dog et andet husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelsen på Hovervej 89 (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor forøges. Dette er medtaget i beregningerne for lugt.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Hovervej 89 	1	FMK	121,1	121,1	370,6	Ja
Hovervej 105 	0	NY	367,9	367,9	1502,6	Ja
Degneboligen, Ølstrup 	0	NY	540,6	513,5	3554,2	Ja
Hovedejerlavet, Hover 	0	NY	540,6	540,6	1580,8	Ja

Konsekvenszone: 506 meter

Konsekvenszonen er angivet til 506 meter, men geneafstanden til byzone er 540,6 meter og dermed længere end konsekvenszonen. Derfor foretages der nabohøring indenfor en afstand af 540,6 meter fra husdyrbruget.

Den korrigerede geneafstand angiver den maksimale afstand, hvor geneniveauet kan overholdes. Denne skal være mindre end den vægtede gennemsnitsafstand til bebyggelsen, hvilket er overholdt for alle områder.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveauer for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

Ansøgt drift									
Staldafsnit									
3: Kalvestald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)	
		816394	0	474,3	1989,0*	0	474,3	1989,0*	153
5: Ny staldafsnit køer	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)	
		818262	0	3100,0	13000,0*	0	3100,0	13000,0*	1000
		816418	0	930,0	3900,0*	0	930,0	3900,0*	300
		816398	0	1178,0	4940,0*	0	1178,0	4940,0*	380
		816397	0	455,7	1911,0*	0	455,7	1911,0*	147
Kalveplads	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)	
		816400	0	868,0	3640,0*	0	868,0	3640,0*	280
1A+B: Kostald - ansøgt drift	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)	
		816417	0	279,0	1170,0*	0	279,0	1170,0*	90
		816408	0	5654,4	23712,0*	0	5654,4	23712,0*	1824
		816406	0	1729,8	7254,0*	0	1729,8	7254,0*	558
Sum			14669,2	61516*		14669,2	61516*		

*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

Nudrift								
Staldafsnit								
1A+B: Kostald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
816385		0	1729,8	7254,0*	0	1729,8	7254,0*	558
816384		0	5654,4	23712,0*	0	5654,4	23712,0*	1824
3: Kalvestald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
816413		0	474,3	1989,0*	0	474,3	1989,0*	153
5: Ny staldafsnit køer	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
816415		0	455,7	1911,0*	0	455,7	1911,0*	147
816414		0	1178,0	4940,0*	0	1178,0	4940,0*	380
Kalveplads	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
816416		0	868,0	3640,0*	0	868,0	3640,0*	280
Sum			10360,2	43446*		10360,2	43446*	

*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

Gyllebeholdere nærmere end 300 meter fra beboelse.

Det er et lovkrav, at gyllebeholdere der indeholder husdyrgødning af svin eller kødædende pelsdyr og ligger mindre end 300 m fra nabobebyggelse på etableringstidspunktet, skal være forsynet med fast overdækning. Medmindre de er lovligt etableret før den 1. januar 2007 eller godkendt før 1. januar 2007.

Der ligger beboelse indenfor 300 meter fra husdyrbrugets gyllebeholder. Beholderne er opført inden 1. januar 2007, og derfor er de ikke omfattet af krav om fast overdækning i forhold til omkringboende naboer. Da ejendommen anvender teltoverdækning af gyllebeholderen som en miljøteknologi i forhold til reducere af ammoniakemissionen, er der dog krav til overdækning af beholderen af den grund.

Støj og rystelser

Der sker ikke ændringer i forhold til støj og rystelser på ejendommen og der henvises til miljøgodkendelsen dateret den 26. august 2019, hvor der er stillet vilkår omkring støj.

Lys

Der sker ikke ændringer i forhold til lys på ejendommen. Ændringerne foregår i de eksisterende bygninger. Der henvises til miljøgodkendelsen dateret den 26. august 2026, hvor der bl.a. er stillet vilkår til at driften ikke må medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.

Fluer og skadedyr

Der sker ingen ændringer i forhold til håndtering af fluer og skadedyr, der henvises til miljøgodkendelsen dateret den 26. august 2019, hvor der bl.a. er stillet vilkår til at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse og rottebekæmpelse på ejendommen.

Støv

Der sker ingen ændringer i forhold til støv på ejendommen, der henvises til miljøgodkendelsen dateret den 26. august 2019.

Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en miljøgodkendelse vurdere, om til- og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en miljøgodkendelse stilles vilkår om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugsloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser:

Der forventes ikke en væsentlig stigning i antal transporter, da den største del af udvidelsen kan henføres til dyrevelfærd.

Kommunens vurdering: Ansøgt projekt vil ikke betyde en væsentlig stigning af antallet af transporter til og fra husdyrbruget i forhold til miljøgodkendelsen dateret 26. august 2019.

Antallet af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Døde dyr

Der sker ingen ændringer i forhold til opbevaring og afhentning af døde dyr i forhold til miljøgodkendelsen dateret den 26. august 2019.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16a miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I godkendelser og tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende.

Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
3: Kalvestald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
5: Ny staldafsnit køer	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
5: Ny staldafsnit køer	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
5: Ny staldafsnit køer	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
5: Ny staldafsnit køer	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89
Kalveplads	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
1A+B: Kostald - ansøgt drift	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
1A+B: Kostald - ansøgt drift	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
1A+B: Kostald - ansøgt drift	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	1,16

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT						
Produktion	BAT krav Areal (kg NH ₃ -N / (m ² · år))		Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
(#816394) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	153	0,84	1	129		
(#816397) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	147	0,84	1	123		
(#816398) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajle afløb	380	0,89	1	338		
(#816418) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	300	0,84	1	252		
(#818262) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajle afløb	1000	0,89	1	890		
(#816400) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	280	0,84	1	235		
(#816406) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	558	0,84	1	469		
(#816408) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1824	1,16	1	2116		
(#816417) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	90	0,89	1	80		

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 4632 kg NH₃-N/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 416 kg NH₃-N/år.

Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 5048 kg NH₃-N/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 5047 kg NH₃-N/år. Der anvendes følgende ammoniakreducerende tiltag: Gyllebeholderen skal have teltoverdækning, hvilket reducerer ammoniakemissionen fra gyllebeholderen med 50 %, hvoraf der kun anvendes 7,5 % i beregningerne til at overholde kravene til BAT.

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N / år)	4632	416	5048
Faktisk emission (kg NH ₃ -N / år)	4656	390	5047
Forskel (kg NH ₃ -N / år)	-	-	1
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Der er beskrevet følgende vigtigste anvendte virkemidler:

- Staldsystemer

- Opbevaring af husdyrgødning

Staldindretning

I stald 5 udvides produktionsarealet med et areal med dybstrøelse (300 m²) og et areal med fast drænet gulve med skraber og ajlefløb (1000 m²). Begge disse staldafsnit overholder BAT-kravet til nye stalde.

Derudover udvides stald 1 A+B med et mindre område på 90 m² med sengestald med spalter (bagskyld eller ringkanal). Dette staldafsnit overholder ikke BAT-kravet i forhold til nye stalde. BAT-kravet skal overholdes på ejendomsniveau og da der sættes teltoverdækning på den eksisterende gyllebeholder, vil det samlede BAT-krav for ejendommen være overholdt. Teltoverdækning af gyllebeholderen reducerer ammoniakemissionen med 50%, men det er kun nødvendig at reducere ammoniakemissionen med 7,5% for at overholde BAT. Den resterende effekt op til de 50% kan derfor anvendes i forbindelse med en eventuel senere udvidelse.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Der sker ikke nogen ændring i forhold til opbevaring og behandling af husdyrgødning, da den største del af udvidelsen kan henføres til dyrevelfærd.

Opbevaringskapaciteten opfyldes da gyllen afhentes af biogas og afsættes til naboen som står for markdriften.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Opbevaring af husdyrgødning.

Alternativer og fravalg BAT

Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Alternative løsninger

Ansøger har oplyst, at der har været vurderet på der kunne være en alternativ placering i forhold til udvidelsen af plansiloen. men at den valgte placering, anses som værende mest hensigtsmæssig, i forhold til logistik og det omgivende miljø. De øvrige udvidelser på ejendommen sker i de eksisterende bygninger eller som en mindre udvidelse af en eksisterende stald, som allerede er placeret.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte placering, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl.

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Egenkontrol

Der er i miljøgodkendelsen dateret den 26. august 2019 stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støj- og vibrationskrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj og rystelser fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af ammoniakemission, ammoniakdeposition, samt lugtgeneafstande.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

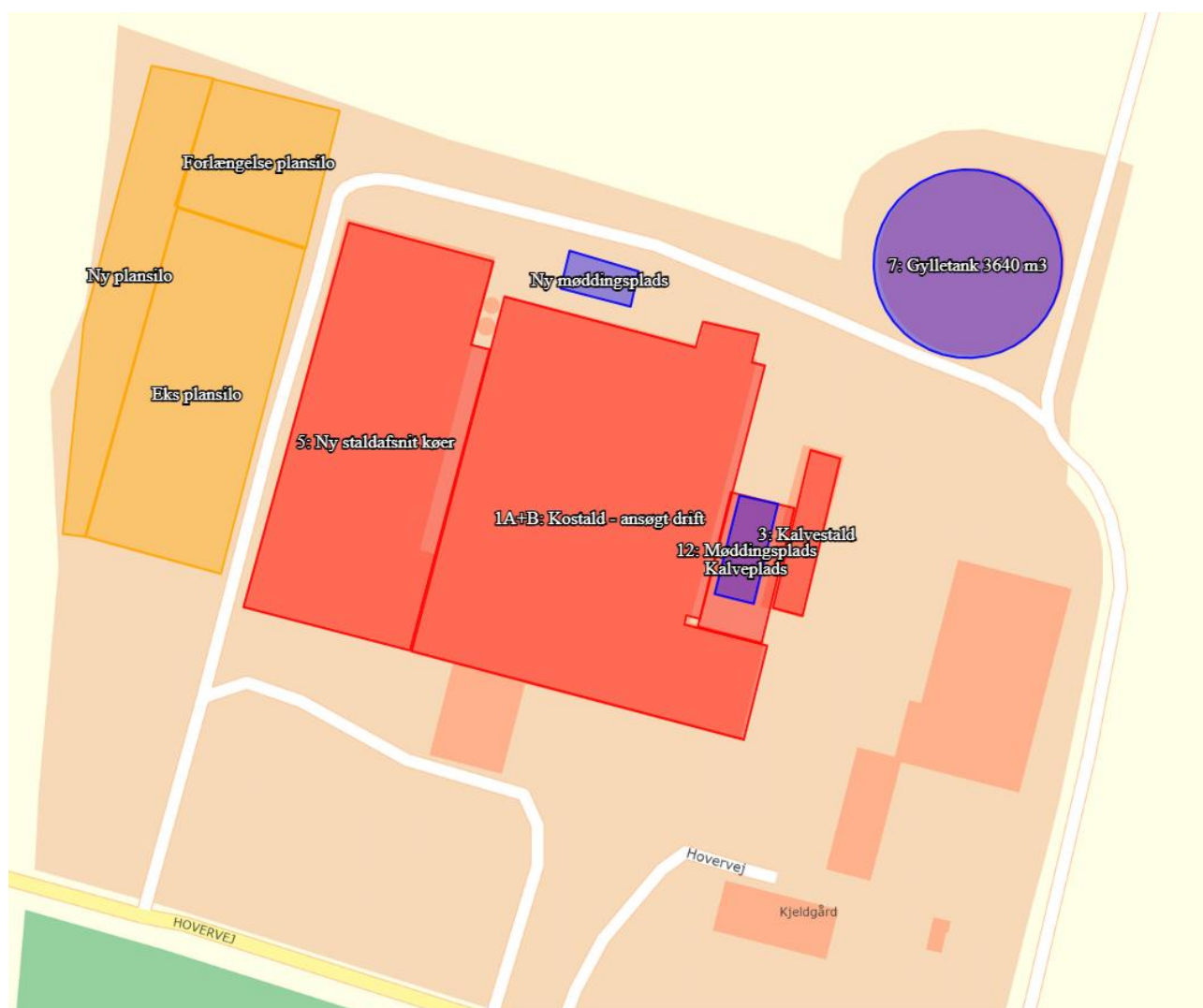
Udvidelsen af produktionsarealet i bygning 5 og teltoverdækning af den eksisterende gyllebeholder, samt lovliggørelse af en plansilo vest for den allerede godkendte og en ekstra sengebåserække på østsiden af den eksisterende stald, kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

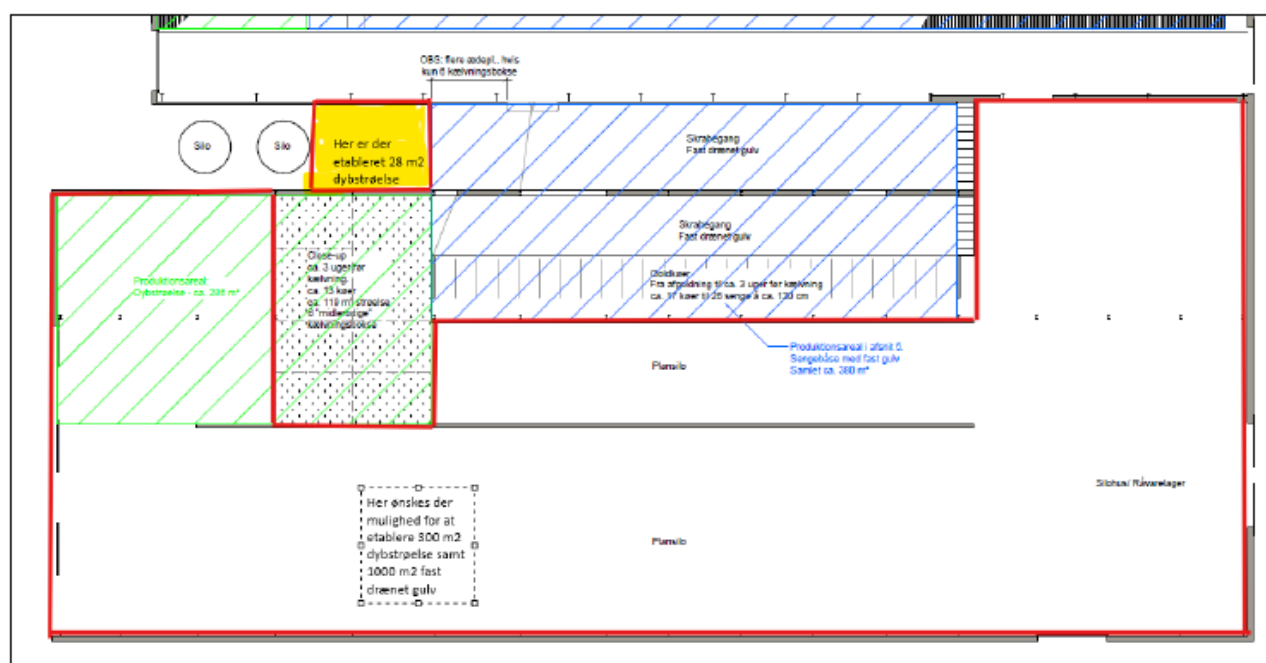
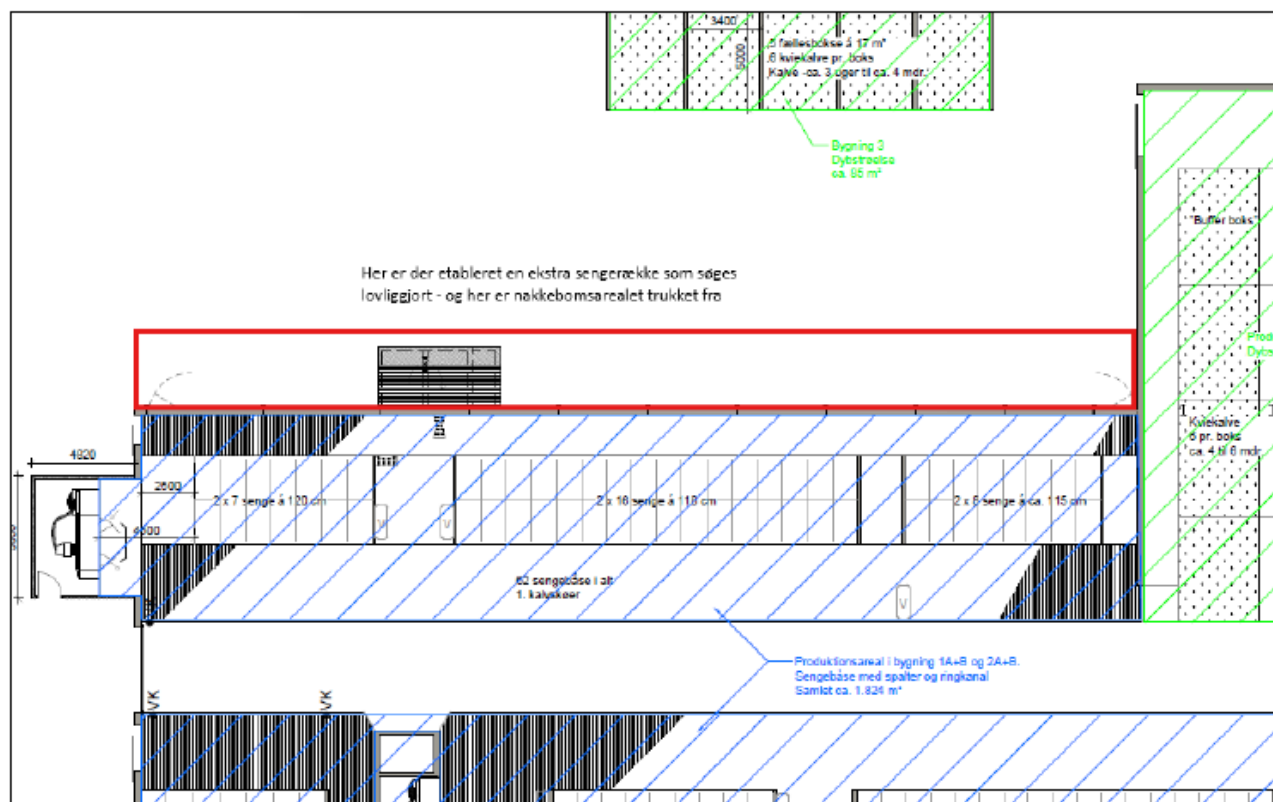
Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Bygningsoversigt

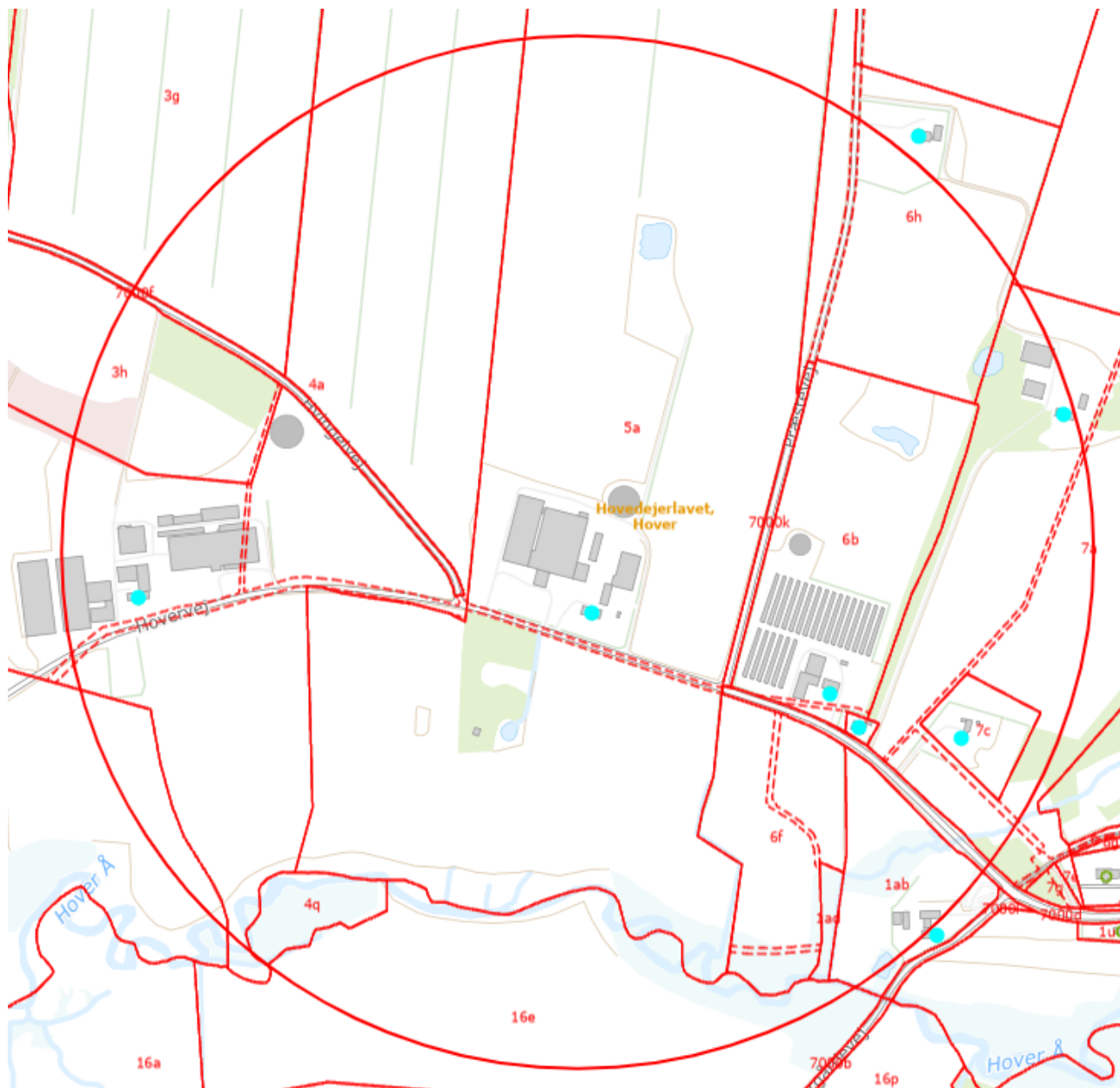

Bilag 2: Udvidelse af produktionsareal

Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius

Konsekvenszonen er angivet til 506 meter, men geneafstanden til byzone er 540,6 meter og dermed længere end konsekvenszonen. Derfor foretages der nabohøring indenfor en afstand af 540,6 meter fra husdyrbruget.

Bilag 4: Natur

